

Reglur Hveragerðisbæjar um stuðningsþjónustu

I.kafli

Almennt um stuðningsþjónustu

1.gr.

Lagagrundvöllur

Í reglum þessum er kveðið á um útfærslu á þjónustu sem sveitarfélögum er skylt að veita, sbr. 25.- 27. gr. og X. kafla laga um félagsþjónustu sveitarfélaga nr. 40/1991 og 1. tl. 1. mgr. 13. gr. laga um málefni aldraðra nr. 125/1999.

2.gr.

Markmið

Markmið stuðningsþjónustu er að leiðbeina, styðja og þjálfa notendur sem þurfa, aðstæðna sinna vegna, á stuðningi að halda við heimilishald og athafnir daglegs lífs til þess að geta búið sem lengst heima, bjargað sér sjálfir og verið félagslega virkir. Stuðningurinn byggist fyrst og fremst á þeim markmiðum sem notandi setur sér til þess að ráða við athafnir daglegs lífs.

3.gr.

Stuðningur

Stuðningsþjónusta samkvæmt reglum þessum er veitt á grundvelli 1. mgr. 26. gr. laga um félagsþjónustu sveitarfélaga nr. 40/1991.

Stuðningsþjónusta er fyrir þá sem búa á eigin heimilum og geta ekki séð um heimilishald og persónulega umhirðu vegna skertrar getu, fjölskylduaðstæðna, álags eða veikinda. Stuðningsþjónusta samkvæmt reglum þessum er veitt bæði innan heimilis og utan.

Með stuðningsþjónustu í reglum þessum er átt við eftirfarandi stuðning:

- a) *Stuðningur við heimilishald* er stuðningur við þau verk sem þarf að leysa af hendi á heimili notanda svo hann geti búið sem lengst heima. Auk þess er veittur stuðningur við að nýta velferðartækni sem auðveldar notanda heimilishald og starfsfólki að veita þjónustuna.
- b) *Stuðningur við athafnir daglegs lífs*, svo sem við að sinna persónulegu hreinlæti, klæðast/hátta, eftirlit með næringu og lyfjainntöku.
- c) *Félagslegan stuðning* sem ætlaður er að rjúfa félagslega einangrun, styðja og hvetja notanda til félagslegrar þátttöku svo sem í félagsstarfi.

- d) *Heimsendingu matar* fyrir þá notendur sem ekki geta annast matseld sjálfir.
- e) *Áherslu á endurhæfingu í heimahúsi*. Um er að ræða tímabundin stuðning sem byggir á þeim markmiðum sem notandi setur sér og eru honum mikilvæg til að ráða við athafnir daglegs lífs.
- f) Sérstakur stuðningur er veittur á heimilum þar sem verulegrar tiltektar er þörf áður en önnur stuðningsþjónusta getur hafist.

Leitast er við að koma til móts við einstaklingsbundnar þarfir hvers og eins. Notandi skal vera á heimilinu þegar stuðningur er veittur og taka þátt í þeim verkum sem leysa þarf af hendi, eftir því sem kostur er. Við veitingu stuðnings skal leitast við að nýta stafrænar og tæknilegar lausnir. Skal það háð samráði við viðkomandi einstakling.

II. kafli

Skilyrði fyrir stuðningsþjónustu

4. gr.

Skilyrði fyrir því að umsókn um stuðningsþjónustu verði samþykkt

Umsækjandi skal uppfylla öll eftirtalin skilyrði til að fá stuðningsþjónustu samkvæmt reglum þessum.

- a) Umsækjandi skal vera orðinn 18 ára. Ef um er að ræða stuðning við barnafjölskyldur vísast til reglna Hveragerðis um stuðning við börn og fjölskyldur þeirra. Ef umsækjandi er fatlaður og hefur mjög sértækar stuðningsþarfir vísast til reglna og verklags Bergrisa bs.
- b) Umsækjandi skal eiga lögheimili í Hveragerði þegar sótt er um.
- c) Umsækjandi skal búa í sjálfstæðri búsetu. Einstaklingar, sem dveljast á sjúkrahúsi/eru innlagðir á spítala, búa á hjúkrunarheimili eða stofnun þar sem greidd eru daggjöld frá ríkinu, eiga ekki rétt á þjónustu samkvæmt reglum þessum.
- d) Umsækjandi skal vera metinn í þörf fyrir stuðningsþjónustu samkvæmt 7. gr. reglna þessara.

Umsækjanda skal tilkynnt um hvort umsókn hans hafi verið samþykkt.

III. kafli

Umsóknir og mat

5.gr.

Umsókn

Sækja skal um stuðningsþjónustu með rafrænum hætti eða á bæjarskrifstofu Hveragerðisbæjar. Umsókn skal undirrituð á sérstakt umsóknareyðublað eða staðfest með rafrænum skilríkjum af hálfu umsækjanda.

Einnig geta beiðnir um stuðning borist frá starfsfólki heilbrigðisþjónustu. Þegar beiðni berst skal starfsfólk velferðarsviðs Hveragerðisbæjar hafa samband við viðkomandi og meta þörf á stuðningi.

6.gr.

Fylgigögn með umsókn

Með undirritun á umsókn er umsækjandi upplýstur um heimild fræðslu- og velferðarsviðs til að afla nauðsynlegra gagna frá starfsfólki heilbrigðisþjónustu svo hægt sé að afgreiða umsóknina. Ef umsækjandi sækir um undanþágu frá gjaldskyldu vegna stuðnings við þrif er hann upplýstur um heimild sviðsins til að afla gagna frá Tryggingastofnun ríkisins og skattyfirvöldum.

7.gr.

Mat á stuðningsþörf

Við mat á þjónustupörf er tekið tillit til sjónarmiða umsækjanda, félagslegrar stöðu, færni við athafnir daglegs lífs og fjölskylduaðstæðna. Leitast er við að veita þá þjónustu sem umsækjandi eða aðrir heimilismenn eru ekki færir um að annast án aðstoðar.

Umsóknir um stuðningsþjónustu eru metnar af forstöðumanni og deildarstjóra stuðningsþjónustu og haft er samband við umsækjanda að jafnaði innan fimm virkra daga frá því að umsókn berst. Mat á stuðningsþörf fer fram í samvinnu við umsækjanda og er það framkvæmt á heimili umsækjanda. Við matið er tekið tillit til markmiða og þarfa umsækjanda fyrir stuðning, líkamlegs og andlegs heilsufars, félagslegrar virkni, styrkleika og félags- og fjölskylduaðstæðna og færni hans til að sinna athöfnum daglegs lífs. Þegar stuðningur við heimilishald er metið og fleiri fullorðnir einstaklingar búa á heimilinu skal metið hvort þeir séu færir um að annast heimilishaldið. Mat á stuðningsþörf nær einnig til möguleika á að nýta tækni, hjálpartæki og/eða þess að breyta verklagi í athöfnum daglegs lífs með tilliti til nýrrar tækni kjósi umsækjandi það. Við mat á stuðningsþörf skal einnig taka mið af mati samkvæmt viðeigandi matstækjum.

Við mat á stuðningsþörf er horft til heildaraðstæðna umsækjanda og skipulags daglegs lífs. Markmiðið er að þjálfa og styðja umsækjanda til að leita bestu mögulegu lausna við heimilishald og athafnir daglegs lífs, til þess að hann geti búið heima, bjargað sér sjálfur og verið félagslega virkur. Stuðningur byggist fyrst og fremst á þeim markmiðum sem notandi setur sér til að ráða við daglegt líf. Við forgangsröðun umsókna skal líta til flokkunar á fylgiskjali með reglum þessum.

Þegar mat á stuðningsþörf hefur verið framkvæmt er umsóknin tekin fyrir og ákvörðun tekin um innihald, umfang og eðli þess stuðnings sem veittur er.

Umsækjandi fær skriflegt svar þar sem fram kemur hvernig umsókn hans hefur verið afgreidd. Þegar umsókn um stuðningsþjónustu hefur verið samþykkt er gerð stuðningsáætlun og stuðningur getur hafist.

Þegar sérstakar aðstæður krefjast þess, s.s. við útskrift af spítala með skömmum fyrirvara, er heimilt að hefja stuðning þótt samþykktarferli sé ekki lokið.

Þegar um er að ræða alvarleg veikindi skal stuðningurinn ætíð metinn, skipulagður og samhæfður með fagaðilum heimahjúkrunar í samræmi við þarfir notanda.

Sé niðurstaða mats sú að aðstæður umsækjanda séu ekki með þeim hætti að þörf sé á stuðningi eða umsækjandi sé í þörf fyrir umfangsmeiri stuðning en reglur þessar kveða á um, ber að synja umsókninni.

8. gr.

Stuðningsáætlun

Áður en stuðningurinn hefst skal gert samkomulag um stuðning, þ.e. stuðningsáætlun, með notanda þar sem fram kemur markmið notanda með stuðningi og hvernig þeim er náð, hvaða stuðningur var samþykktur, tímafjöldi, gildistími samþykktar, verkefni og vinnutilhögun. Stuðningur byggir ætíð á skýrum markmiðum og árangur er metinn reglulega.

Stuðningsáætlun skal unnin í samvinnu við notanda. Náist ekki samkomulag um umfang og fyrirkomulag stuðnings skal málinu vísað til fundar vegna einstaklingamála á fræðslu- og velferðarsviði sem leggur faglegt mat á viðkomandi stuðningsáætlun með hliðsjón af mati á stuðningsþörf umsækjanda. Tryggja skal að notandi geti komið sínum sjónarmiðum á framfæri á þann hátt sem hentar viðkomandi.

Fundur vegna einstaklingsmála er skipaður sérfræðingum fræðslu- og velferðarsviðs.

9. gr.

Forgangsröðun umsókna

Fullnægi umsækjandi skilyrðum 4. gr. reglna þessara raðast umsóknir í forgangsröð með hliðsjón af mati á stuðningsþörf umsækjanda, sbr. fylgiskjal 1 með reglum þessum um forgangsröðun á stuðningsþjónustu.

Sé ekki unnt að hefja stuðning um leið og umsókn er samþykkt skal tilkynna umsækjanda um ástæður þess, forgangsröðun umsókna hans og hvenær áætlað er að stuðningur geti hafist, með hliðsjón af forgangsröðun.

IV. kafli

Framkvæmd

10. gr.

Gjaldtaka

Greitt er fyrir stuðningsþjónustu, þ.e. fyrir þrif og heimsendan mat samkvæmt gildandi gjaldskrá sem samþykkt er af bæjarstjórn árlega, sbr. 4. mgr. 26. gr. laga um félagsþjónustu sveitarfélaga nr. 40/1991.

Heimilt er að sækja um undanþágu frá gjaldskyldu hvað varðar stuðning við þrif ef umsækjandi fær aðeins tekjur samkvæmt framfærsluviðmiði Tryggingastofnunar ríkisins eða þar undir.

11. gr.

Hvenær stuðningurinn er veittur

Almennt er stuðningsþjónusta veitt á dagvinnutíma á virkum dögum. Um kvöld og helgar er veittur stuðningur við nauðsynlegar athafnir dagslegs lífs.

12. gr.

Umfang stuðnings

Stuðningur samkvæmt reglum þessum er veittur í samræmi við einstaklingsbundnar þarfir. Ákvörðun um stuðningsþjónustu felur í sér að stuðningur sé að jafnaði veittur í tiltekinn fjölda skipta í mánuði eða í viku hverri á grundvelli mats á stuðningsþörfum. Í samræmi við 5. mgr. 26. gr. laga um félagsþjónustu sveitarfélaga nr. 40/1991 er gert ráð fyrir því almenna viðmiði að hámark veittrar aðstoðar geti numi allt að 15 klukkustundum á viku. Þegar um áherslu á endurhæfingu er að ræða getur stuðningur verið umfangsmeiri og veittur þéttar í skemmri tíma.

13. gr.

Endurmat

Þegar færni notanda til að sinna athöfnum daglegs lífs eða félags- og fjölskylduaðstæður breytast skal endurmeta stuðningsþörf. Almennt skal endurmeta þörf fyrir stuðning eigi sjaldnar en á 12 mánaða fresti. Þar sem fyrirsjáanlegt er að þörf fyrir stuðning verði langvarandi, skal fara fram endurmat á 24 mánaða fresti. Þegar um áherslu á endurhæfingu er að ræða fer fram símat á árangri endurhæfingar.

14. gr.

Breyttar aðstæður

Notanda ber að upplýsa starfsfólki stuðningsþjónustu um breytingar á högum sínum sem áhrif kunna að hafa á fyrirliggjandi mat á þeim. Ef um er að ræða verulegar breytingar eftir að umsókn hefur verið samþykkt er heimilt að endurskoða gildistíma samþykkis og stuðningsáætlun.

V. kafli.

Ýmis ákvæði

15. gr.

Kostnaður

Notanda ber að greiða fyrir sjálfan sig allan þann kostnað sem hlýst af því þegar félagslegur stuðningur er veittur utan heimilis. Útlagður kostnaður starfsmanns skal greiddur af Hveragerðisbæ og tengdur þeim markmiðum sem sett eru í stuðningsáætlun.

16. gr.

Ferðir

Meginreglan er sú að almenningssamgöngur séu notaðar þegar félagslegur stuðningur er veittur utan heimilis.

17. gr.

Lyklar notenda

Ef starfsmaður þarf lykil að heimili notanda skal lykill geymdur á starfsstöð stuðningsþjónustu eða í lyklaboxi. Kveðið skal á um það í stuðningsáætlun og halda skrá yfir notkun lykilsins.

18. gr.

Fjármunir notenda

Starfsmönnum er óheimilt að fara með fjármuni notenda.

Starfsmanni er hinsvegar heimilt að styðja notanda til þess að panta nauðsynjavörur frá netverslunum án þess að fara með fjármuni hans.

19. gr.

Vinnuáðstæður

Aðstæður á heimilum skulu vera í samræmi við lög um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum nr. 46/1980 og skal því gætt fyllsta öryggis og góður aðbúnaður tryggður. Sé öryggi starfsfólks ógnað á heimilinu, t.d. vegna óreglu eða áreitni notanda getur þurft að fresta stuðningi á meðan unnið er í málinu og úrbætur gerðar.

Málsmeðferð

Sbr. ákvæði stjórnisýslulaga nr. 37/1993 og ákvæði XVI kafla laga um félagsþjónustu sveitarfélaga nr. 40/1991.

20. gr.

Könnun á aðstæðum

Kanna skal aðstæður umsækjanda svo fljótt sem unnt er eftir að umsókn hans um stuðningsþjónustu hefur borist. Sama á við ef að velferðarþjónustu berast upplýsingar um nauðsyn á aðstoð með öðrum hætti.

Fræðslu- og velferðarsvið Hveragerðis skal taka ákvörðun í máli svo fljótt sem unnt er og tryggja að mál sé nægjanlega upplýst áður en ákvörðun er tekin.

21. gr.

Samvinna við umsækjanda

Við meðferð umsóknar, öflun gagna og ákvarðanatöku skal leitast við að hafa samvinnu og samráð við umsækjanda eftir því sem unnt er en að öðrum kosti við aðstandendur hans eftir því sem við á.

22. gr.

Endurskoðun

Rétt til stuðningsþjónustu má endurskoða hvenær sem er. Meta skal hvort umsækjandi stuðningsþjónustu fullnægi skilyrðum reglna þessara og hvort breytingar sem orðið hafa á aðstæðum umsækjanda og/eða annarra heimilismanna hafi áhrif á rétt hans og umfang þjónustu.

23. gr.

Rangar eða villandi upplýsingar

Ef sannreynt er við meðferð máls að upplýsingar sem umsækjandi hefur veitt eru rangar eða villandi, stöðvast afgreiðsla umsóknarinnar á meðan umsækjanda er gefið tækifæri á að leiðrétta eða bæta úr annmörkum. Ef umsókn um stuðningsþjónustu hefur verið samþykkt og í ljós kemur síðar að hún var byggð á röngum eða villandi upplýsingum af hálfu umsækjanda getur það leitt til afturköllunar ákvörðunar.

24. gr.

Varðveisla gagna, trúnaður og aðgangur að gögnum

Málgögn er varða persónulega hagi einstaklinga skulu varðveitt á öruggan hátt í samræmi við lög um opinber skjalasöfn, nr. 77/2014, skjalavistunaráætlanir og reglur Hveragerðis.

Starfsmenn eru bundnir þagnarskyldu um málefni er leynt eiga að fara samkvæmt lögum eða eðli máls. Starfsmönnum er óheimilt að rjúfa trúnað nema að fengnu samþykki viðkomandi.

Þagnarskyldan helst þótt látið sé af starfi.

Umsækjandi getur óskað eftir aðgangi að fyrirliggjandi gögnum er varða hann sjálfan. Við mat á því hvaða gögnum verður miðlað skal meðal annars litið til ákvæða persónuverndarlaga, upplýsingalaga auk annarra laga og reglna sem kunna að eiga við hverju sinni.

Vinnsla mála og varðveisla gagna byggist á lögum um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga nr. 90/2018. Upplýsingar um vinnslu persónuupplýsinga má finna í persónuverndarstefnu Hveragerðisbæjar sem aðgengileg er á vefsíðu bæjarins.

25. gr.

Leiðbeiningar til umsækjanda

Við afgreiðslu umsóknar skal starfsfólk fræðslu- og velferðarsviðs Hveragerðis bjóða umsækjanda ráðgjöf ef þörf er á og veita upplýsingar og leiðbeiningar um réttindi sem hann kann að eiga annars staðar. Þá skal starfsmaður einnig upplýsa umsækjanda um þær skyldur sem kunna að hvíla á honum vegna framkvæmdar samkvæmt reglum þessum.

26. gr.

Heimildir til ákvarðana samkvæmt reglum þessum

Starfsmenn fræðslu- og velferðarsviðs Hveragerðis taka ákvarðanir samkvæmt reglum þessum í umboði fræðslu- og velferðarnefndar Hveragerðis.

27. gr.

Niðurstaða og rökstuðningur synjunar

Kynna skal niðurstöðu umsóknar svo fljótt sem unnt er. Sé umsókn synjað skal umsækjandi fá svar þar sem vísað er með skýrum hætti til viðeigandi lagaákvæða og/eða ákvæða í reglum þessum og honum leiðbeint um heimild til að óska rökstuðnings fyrir synjun.

Upplýsa skal umsækjanda um rétt hans til að fara fram á að fræðslu- og velferðarnefnd Hveragerðis taki umsóknina til meðferðar en slík beiðni skal berast nefndinni innan fjögurra vikna frá því að umsækjanda barst vitneskja um ákvörðun.

28. gr.

Heimild fræðslu- og velferðarnefndar til að veita undanþágu frá reglum þessum

Fræðslu- og velferðarnefnd hefur heimild til að veita undanþágu frá reglum þessum ef sérstakar málefnalegar ástæður liggja fyrir og umsækjandi fer fram á það með sérstakri beiðni til fræðslu- og velferðarnefndar innan fjögurra vikna frá því umsækjanda barst vitneskja um ákvörðun. Aðstoð í formi stuðningsþjónustu getur þó hafist á grundvelli ákvörðunar fræðslu- og velferðarsviðs Hveragerðis þó að mál sé til meðferðar hjá fræðslu- og velferðarnefnd.

Ákvörðun fræðslu- og velferðarnefndar Hveragerðis skal kynnt umsækjanda og um leið skal honum kynntur réttur hans til málskots til úrskurðarnefndar velferðarmála.

29. gr

Kæra til úrskurðarnefndar velferðarmála

Umsækjandi getur kært ákvörðun fræðslu- og velferðarnefndar Hveragerðis til úrskurðarnefndar velferðarmála. Skal það gert innan þriggja mánaða frá því að umsækjanda var kunngerð ákvörðun fræðslu- og velferðarnefndar Hveragerðis.

30. gr.
Gildistaka

Reglur þessar kveða á um útfærslu á þjónustu sem sveitarfélögum er skylt að veita og eru settar með stoð í 25.-27. gr. og X. kafla laga um félagsþjónustu sveitarfélaga nr. 40/1991 og 1. tl. 1. mgr. 13. gr. laga um málefni aldraðra nr. 125/1999.

Reglur þessar öðlast gildi við staðfestingu bæjarstjórnar Hveragerðisbæjar 14. desember 2023. Jafnframt falla þá úr gildi núverandi reglur um félagslega heimaþjónustu í Hveragerði.

Bráðabirgðaákvæði I

Umsóknir sem samþykktar voru í gildistíð eldri reglna halda gildi sínu í allt að 12 mánuði eftir gildistöku reglna þessara, eða þar til ákvörðun liggur fyrir. Á þeim tíma fer, eftir atvikum, fram endurmat á umsóknum eða þær falla úr gildi ef ekki er lengur þörf fyrir stuðninginn.

Fylgiskjal 1

Forgangsröðun á stuðningsþjónustu

Flokkur 1

Mjög mikil stuðningsþörf.

Líkamleg, andleg og félagsleg líðan og/eða færni er með þeim hætti að umsækjandi þarf daglega aðstoð og eftirlit við athafnir daglegs lífs, heimilishald og félagslegan stuðning. Á einnig við ef umsækjandi hefur verið metinn af Færni- og heilsumatsnefnd fyrir varanlega búsetu á hjúkrunarheimili en er enn búsettur á eigin heimili. Þörf er fyrir mjög mikinn stuðning á meðan beðið er eftir að búseta á hjúkrunarheimili hefjist.

Flokkur 2

Mikil stuðningsþörf.

Líkamleg, andleg og félagsleg líðan og/eða færni er með þeim hætti að umsækjandi þarf leiðbeiningar, þjálfun, stuðning og eftirlit við athafnir daglegs líf, heimilishald að minnsta kosti einu sinni í viku. Umsækjandi þarf stuðning við þau verk sem þarf að leysa af hendi á heimili notanda svo hann geti búið heima. Umsækjandi er í þörf fyrir félagslegan stuðning, innan eða utan heimilis.

Flokkur 3

Meðal stuðningsþörf

Á við þegar umsækjandi er í þörf fyrir félagslegan stuðning, innan eða utan heimilis, vegna félagslegrar einangrunar. Markmiðið er að styðja notanda til félagslegrar þátttöku, s.s. í félagsstarfi.

Flokkur 4

Væg stuðningsþörf.

Á við þegar umsækjandi er sjálfbjarga en þarf leiðbeiningar, þjálfun og stuðning við heimilishald s.s. með almennum heimilisþrifum einu til tvisvar sinnum í mánuði.